

Quickscan natuurtoets Kerklaan 81 te Wieringen

Een inventarisatie van beschermde flora en fauna

rapportnummer 1421

Quickscan natuurtoets Kerklaan 81 te Wateringen

Een inventarisatie van beschermde flora en fauna

Colofon

Hoog-Keppel : November 2015 (versie 2)

Rapportnummer : 1421
Projectnummer : 2306

Opdrachtgever : Search Ingenieursbureau BV
Contactpersoon : Jeroen Geerdink

Opdrachtnemer : Stichting Staring Advies
Jonker Emilweg 11
6997 CB Hoog-Keppel
T 0314 641910
info@staringadvies.nl
www.staringadvies.nl

Auteur(s) : T. Asbreuk, MSc / S.J.J. Wamelink

Eigendom

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever. Het rapport blijft eigendom van de opdrachtgever. Niets uit dit rapport mag worden vervaardigd en/of openbaar gemaakt worden d. m. v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde natuurwet- en regelgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Stichting Staring Advies accepteert daarom op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van eventuele beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Stichting Staring Advies uitgevoerde onderzoek neemt. Stichting Staring Advies is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Stichting Staring Advies; opdrachtgever vrijwaart Stichting Staring Advies voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Kwaliteitszorg

Stichting Staring Advies is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het Netwerk Groene Bureaus is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus. Het Netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

www.netwerkgroenebureaus.nl

Inhoud

1	Inleiding en doel	4
2	Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden	5
3	Het ecologisch onderzoek	9
3.1	Methode	9
3.2	Resultaten	10
4	Flora- en faunawet	15
4.1	Toetsing aan de Flora- en faunawet	15
4.2	Wettelijke consequenties	18
5	Conclusie	19
Bijlage 1 Impressie plangebied		20
Bijlage 2 Wettelijk kader		21

1 Inleiding en doel

In het kader van de geplande ruimtelijke ontwikkelingen op de locatie Kerklaan 81 te Wieringen is het noodzakelijk het plangebied ecologisch te beoordelen in het kader van de Flora- en faunawet. De heer Geerdink van Search Ingenieursbureau BV is betrokken bij de plannen en heeft Staring Advies gevraagd om een quickscan natuurtoets uit te voeren op deze locatie. Dit is een vorm van verkennend natuuronderzoek dat op korte termijn en in een kort tijdsbestek kan worden uitgevoerd. Het heeft als voordeel dat bijvoorbeeld planologische procedures niet onnodig worden vertraagd.

Het doel van de quickscan is om snel te inventariseren of door de geplande ontwikkelingen schade kan ontstaan aan populaties van beschermde soorten flora en/of fauna en hoe deze schade beperkt of gecompenseerd kan worden.

Tijdens de uitvoering van het verkennende natuuronderzoek is het voorkomen van beschermde soorten planten en dieren op de locatie nagegaan. Daarnaast is onderzocht op welke wijze de plannen voor de locatie in overeenstemming kunnen worden gebracht met hetgeen bepaald is in de Flora- en faunawet.

Dit rapport is opgesteld conform het voorschrift zoals opgenomen in het aanvraagformulier "Aanvraag ontheffing, ingevolge artikel 75, vierde lid, onderdeel C, Flora- en faunawet (Ontheffing voor ruimtelijke ingrepen)".

2 Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden

Gegevens plangebied

Locatie: Kerklaan 81
Plaats: Wateringen
Gemeente: Westland
Provincie: Zuid-Holland

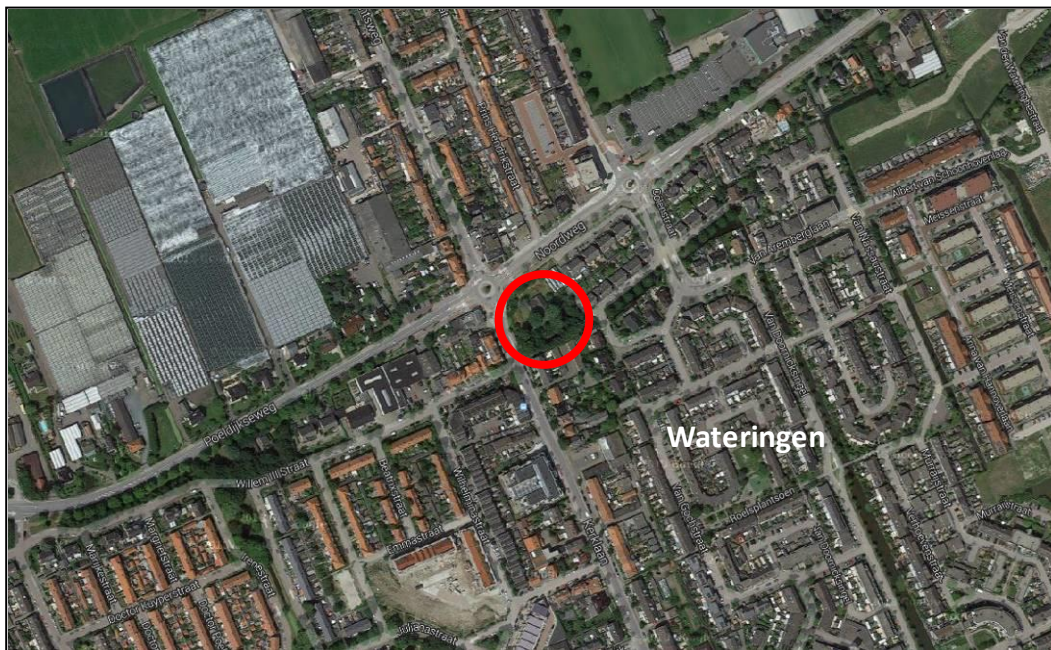
Beschrijving van het plangebied

Het plangebied is gelegen in Wateringen, in de gemeente Westland (zie figuur 1). Het plangebied grenst aan twee zijden aan bebouwing met aangrenzend openbaar groen en aan twee zijden aan een doorgaande weg (zie figuur 2 en bijlage 1).

De directe omgeving van het plangebied bestaat uit woningen en enkele bedrijfsgebouwen, afgewisseld met tuinen, bestrating, bermen, beplanting en open water. Het plangebied betreft een woonhuis en een oud bijgebouw met een tuin, een vijver en opgaande (tuin)beplanting.

Geplande werkzaamheden

Men is voornemens om de aanwezige bebouwing te slopen en op deze locatie nieuwe woningen te realiseren.

Figuur 1. Ligging van het plangebied (rood).

Figuur 2. Luchtfoto van het plangebied (rood).

Beschermde status plangebied

Ecologische hoofdstructuur (EHS)

In de provincie Zuid-Holland bestaat de EHS uit twee onderdelen: bestaande natuur en prioritaire nieuwe natuur. Soorten die zijn gebonden aan grotere natuurgebieden vinden vooral een plek in EHS-natuur. EHS-verweven is van belang voor soorten die in gebieden leven waarin natuurelementen verweven zijn met agrarisch gebruik van het landschap. Met de ecologische verbindingszones neemt de versnippering van natuur af en ontstaan migratiemogelijkheden voor planten en dieren.

Binnen de Ecologische Hoofdstructuur geldt de “nee, tenzij”-benadering. Dit houdt in dat bestemmingsplanwijziging niet mogelijk is als daarmee de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant worden aangetast, tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van redenen van groot openbaar belang. Om te kunnen bepalen of de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied significant worden aangetast, moet het bevoegd gezag erop toezien dat hiernaar door de initiatiefnemer onderzoek wordt verricht. Om een zorgvuldige afweging te kunnen maken heeft de provincie de te behouden wezenlijke kenmerken en waarden per gebied gespecificeerd. In de gehele EHS geldt de landschappelijke verwevenheid van natuur, bos en landschapselementen met cultuurgronden als wezenlijk kenmerk. Daarnaast zijn er per regio nog specifieke kenmerken aangewezen.

Het plangebied ligt niet in de EHS. De dichtstbijzijnde EHS-natuurgebieden zijn het ‘Solleveld en Kapittelduinen’, ‘Landgoed Te Werve’ en ‘De Zeven Gatén’, een natuurgebied langs de Kromme Zweth. EHS-natuur, EHS-verweven en ecologische verbindingszones liggen op enige afstand van het plangebied, circa 1 kilometer (zie figuur 3).

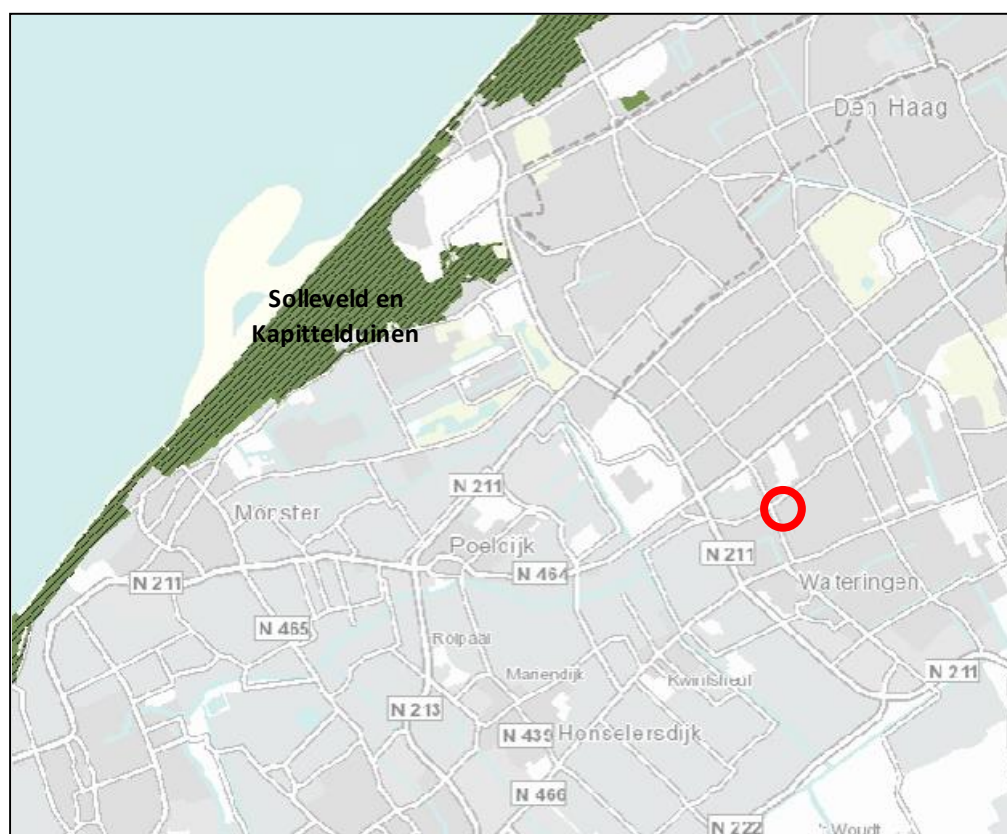
Figuur 3. Ligging van het plangebied (rood) ten opzichte van de EHS.

Effectbeoordeling EHS

Bij het toetsingskader van de EHS is geen sprake van externe werking. Ingrepen buiten de EHS hoeven niet te worden beoordeeld op hun effecten voor de wezenlijke kenmerken en waarden binnen de EHS. Er vindt geen ruimtebeslag op de EHS plaats. Er hoeft geen verdere EHS toetsing uitgevoerd te worden.

Natura 2000

De Europese Unie heeft een zeer gevarieerde en rijke natuur, die van grote biologische, esthetische en economische waarde is. Om deze natuur te behouden heeft de Europese Unie het initiatief genomen voor Natura 2000. Dit is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden. Voor Nederland gaat het in totaal om 162 gebieden. De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden 'Solleveld en Kapittelduinen' en het 'Westduinpark en Wapendal' liggen op ruime afstand van het plangebied (circa 3,8 km) (zie figuur 4). Overige Natura 2000 gebieden liggen op grotere afstand van het plangebied.

Figuur 4. Ligging van het plangebied (rood) ten opzichte van de Natura 2000 gebieden.

Effectbeoordeling Natura 2000

Ruimtelijke ingrepen in of nabij Natura 2000 gebieden zijn niet toegestaan wanneer deze significante negatieve effecten op de kernkwaliteiten veroorzaken. Door de ruime afstand tussen het plangebied en de Natura 2000 gebieden 'Solleveld en Kapittelduinen' en het 'Westduinpark en Wapendal' en de geplande ontwikkelingen in het plangebied zijn er geen nadelige effecten van de voorgenomen werkzaamheden op deze beschermde gebieden te verwachten. Verdere toetsing of een vergunningsaanvraag in het kader van de Natuurbeschermingswet is niet noodzakelijk.

3 Het ecologisch onderzoek

3.1 Methode

Het verzamelen van gegevens heeft op twee manieren plaatsgevonden: via literatuuronderzoek en er is gericht veldonderzoek uitgevoerd.

Literatuuronderzoek

Het verzamelen van bestaande verspreidingsinformatie van beschermde soorten bevat twee onderdelen:

- 1) Het raadplegen van relevante verspreidingsatlassen op het gebied van flora en fauna.

Voor het plangebied zijn de volgende atlassen geraadpleegd:

- a. Atlas van Nederlandse Broedvogels
- b. Atlas van de Nederlandse zoogdieren
- c. Atlas van de Nederlandse zoetwatervissen
- d. De dagvlinders van Nederland
- e. De Nederlandse libellen

Veldonderzoek

Het plangebied is door een onderzoeker van Staring Advies onderzocht om de aanwezige biotopen te kunnen beschrijven, om een inschatting te kunnen maken van de mogelijk aanwezige beschermde soorten en incidentele waarnemingen te kunnen doen van beschermde flora en fauna (zie tabel 1).

Onderzoeker	Bezoekronde	Datum	Tijd	Weersomstandigheden
T. Asbreuk	1	29-07-2014	13.30 uur	Half bewolkt, droog, 23 °C, wind 4 Bft

Tabel 1. Veldonderzoek.

3.2 Resultaten

Deze paragraaf bespreekt de resultaten van het literatuuronderzoek en het veldonderzoek.

3.2.1 Literatuuronderzoek

1. Verspreidingsatlassen

Flora

De Atlas van de Flora van Nederland geeft, voor de omgeving van het plangebied de aanwezigheid van de volgende licht beschermde plantensoorten weer: akkerklokje, brede wespenorchis, dotterbloem, gewone vogelmelk en zwanenbloem (Flora- en faunawet, tabel 1). Ook matig beschermde soorten worden gemeld in de buurt van het plangebied zoals brede orchis, gevlekte orchis, prachtklokje, ruig klokje, steenbreekvaren, vleeskleurige orchis en wilde marjolein (Flora- en faunawet, tabel 2). Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of bovenstaande en andere beschermde plantensoorten voor kunnen komen in het plangebied en de directe omgeving.

Broedvogels

Raadpleging van de Atlas van Nederlandse Broedvogels van SOVON vogelonderzoek Nederland heeft voor de omgeving van het plangebied het voorkomen van een aantal broedvogels aangetoond. Een deel van de vogelsoorten kunnen een territorium bezetten in het plangebied of in de directe omgeving hiervan, waardoor ze gebruik kunnen maken van het plangebied. Het betreft hier vooral soorten van park en bos en bebouwd gebied. Naast algemene soorten als merel, koolmees, pimpelmees, roodborst en winterkoning zijn er gierzwaluw, huismus en sperwer, soorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn, in de omgeving van het plangebied aangetroffen. Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of deze vogelsoorten voor kunnen komen in het plangebied.

Zoogdieren

De zoogdieratlas van de Nederlandse Zoogdieren maakt, voor de omgeving van het plangebied melding van een aantal beschermde zoogdiersoorten. Het betreft de volgende soorten:

- Flora- en faunawet, tabel 1 (licht beschermd): bosmuis, bosspitsmuis spec., bunzing, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, haas, huisspitsmuis, konijn, mol, rosse woelmuis, veldmuis, wezel en woelrat.
- Flora- en faunawet, tabel 2 (matig beschermd): eekhoorn.
- Flora- en faunawet, tabel 3 (streng beschermd): gewone dwergmeermuis, gewone grootmeermuis, laatwieger, ruige dwergmeermuis, tweekleurige meermuis en waterspitsmuis.

Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of deze beschermde soorten voor kunnen komen in het plangebied en de directe omgeving.

Amfibieën, reptielen en vissen

De site van RAVON (www.ravon.nl) en de Atlas reptielen en amfibieën in van Nederland maken voor de directe omgeving van het plangebied melding van de volgende beschermde amfibieën- en vissensoorten:

- Flora- en faunawet, tabel 1 (licht beschermd): bruine kikker, gewone pad, groene kikker complex en kleine watersalamander.
- Flora- en faunawet, tabel 2 (matig beschermd): kleine modderkruiper.
- Flora- en faunawet, tabel 3 (streng beschermd): bittervoorn, rugstreeppad en zandhagedis.

Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of de bovengenoemde soorten en andere beschermde soorten voor kunnen komen in het plangebied en de directe omgeving.

Ongewervelde dieren

Raadpleging van diverse websites en literatuur heeft niet de aanwezigheid van beschermde ongewervelde dieren in het plangebied en de directe omgeving van het plangebied aangetoond. Tijdens het veldonderzoek wordt nagegaan of geschikt leefgebied voor beschermde soorten binnen het plangebied aanwezig is.

3.2.2 Veldonderzoek

Flora

Het plangebied betreft een tuin met een vegetatie van algemene plantensoorten van voedselrijke en verstoorde omstandigheden als gewone paardenbloem, grote weegbree, late guldenroede en diverse, algemene grassoorten. De oever- en watervegetatie op en rond de aanwezige vijver is matig ontwikkeld met voornamelijk algemene plantensoorten van voedselrijke omstandigheden als bultkroos. De literatuur (paragraaf 3.2.1.) maakt melding van akkerklokje, brede wespenorchis, dotterbloem, gewone vogelmelk en zwanenbloem (Flora- en faunawet, tabel 1). Tijdens het veldonderzoek zijn geen licht beschermde plantensoorten aangetroffen, mogelijk komen echter de dotterbloem en brede wespenorchis binnen het plangebied voor. De milieumomstandigheden zijn ongeschikt voor overige licht beschermde plantensoorten. Ook matig beschermde soorten worden gemeld in de buurt van het plangebied zoals brede orchis, gevlekte orchis, prachtklokje, ruig klokje, steenbreekvaren, vleeskleurige orchis en wilde marjolein (Flora- en faunawet, tabel 2). De omstandigheden binnen het plangebied zijn echter ongeschikt voor deze soorten en overige matig en streng beschermde plantensoorten (Flora- en faunawet, tabel 2 / 3).

Broedvogels

Een volledige broedvogelkartering heeft niet plaatsgevonden. Tijdens het veldbezoek zijn in en rondom het plangebied de volgende vogelsoorten aangetroffen: ekster, houtduif, koolmees, merel en zilvermeeuw.

Vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn

De vaste rust- en verblijfplaatsen en nesten van gierzwaluw, huismus en sperwer zijn jaarrond beschermd. Deze soorten zijn in de omgeving van het plangebied aangetroffen (zie paragraaf 3.2.1). Tijdens het veldbezoek zijn geen van deze soorten of andere soorten waarvan de nestlocatie jaarrond beschermd zijn aangetroffen.

Zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen individuen of sporen van licht beschermde grondgebonden zoogdieren (Flora- en faunawet, tabel 1) aangetroffen in het plangebied. Het is mogelijk dat het plangebied leefgebied vormt voor enkele licht beschermde zoogdieren zoals bosmuis, egel en konijn (zie paragraaf 3.2.1). Daarnaast komt mogelijk de matig beschermde eekhoorn (Flora- en faunawet, tabel 2) binnen het plangebied voor. Het plangebied is ongeschikt als leefgebied voor overige matig en streng beschermde grondgebonden zoogdieren (Flora- en faunawet, tabel 2 / 3).

Eekhoorn

De literatuur (paragraaf 3.2.1.) maakt melding van het voorkomen van de eekhoorn. Tijdens het veldbezoek zijn geen verblijfplaatsen of sporen van de eekhoorn aangetroffen en deze worden gezien de beperkte hoeveelheid beplanting binnen het plangebied ook niet verwacht.

Waterspitsmuis

De literatuur (paragraaf 3.2.1.) maakt melding van het voorkomen van de streng beschermde waterspitsmuis (Flora- en Faunawet, tabel 3). Tijdens het veldbezoek zijn geen waterspitsmuizen of sporen van de waterspitsmuis aangetroffen en deze worden, gezien de voor waterspitsmuizen ongeschikte inrichting door onder andere het ontbreken van schoon, niet te voedselrijk, vrij snel

stromend tot stilstaand water met een behoorlijk ontwikkelde watervegetatie en ruig begroeide oevers, ook niet verwacht binnen het plangebied.

Vleermuizen

De Zoogdieratlas noemt het voorkomen van de streng beschermde waterveermuis, gewone dwergveermuis, ruige dwergveermuis, laatvieger en tweekleurige veermuis (Flora- en faunawet, tabel 3) voor de omgeving van het plangebied (zie paragraaf 3.2.1). Mogelijk bevinden zich binnen het woonhuis verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten zoals de gewone dwergveermuis, laatvieger en ruige dwergveermuis. Er bevinden zich invliegmogelijkheden (open stootvoegen) in het gebouw (zie bijlage 1). Het gebouw is potentieel geschikt als verblijfplaats voor deze soorten. Het woonhuis is echter niet geschikt voor de in de literatuur vermelde tweekleurige veermuis. Deze zeldzame soort heeft in Nederland zijn verblijfplaatsen in muurspleten en zolderruimten van hoge gebouwen, waaronder flat- en oude schoolgebouwen. Vanwege het ontbreken van bomen met holtes is het plangebied tevens ongeschikt voor boombewonende soorten als de rosse veermuis.

Amfibieën

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën aangetroffen. Mogelijk dient de vijver als voortplantingsbiotoop voor enkele in de literatuur vermelde algemene, licht beschermde amfibieënsoorten als gewone pad, bruine kikker, groene kikker onbepaald en kleine watersalamander (Flora- en faunawet, tabel 1). Overige delen van het plangebied dienen daarnaast mogelijk als landhabitat voor genoemde, algemene, licht beschermde amfibieënsoorten. De literatuur (zie paragraaf 3.2.1) maakt daarnaast melding van het voorkomen van de streng beschermde rugstreeppad (Flora- en faunawet, tabel 3). Het plangebied is ook ongeschikt als leefgebied voor overige matig en streng beschermde soorten amfibieën (Flora- en faunawet, tabel 2 en 3).

Rugstreeppad

In de literatuur (zie paragraaf 3.2.1) wordt melding gemaakt van het mogelijk voorkomen van de rugstreeppad. De rugstreeppad is afhankelijk van ondiepe snel opwarmende wateren voor de voortplanting en daarnaast in een snel opwarmend zandig milieu om in te foerageren en te overwinteren. Deze twee habitat vereisten ontbreken binnen het plangebied. Derhalve worden er geen rugstreeppadden verwacht binnen het plangebied.

Reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen reptielen aangetroffen en worden ook niet verwacht. De in de literatuur vermelde zandhagedis (Flora- en faunawet, tabel 3) en andere matig en streng beschermde reptielen (Flora- en faunawet, tabel 2 / 3) worden vanwege het ontbreken van geschikt leefgebied niet verwacht.

Zandhagedis

In de literatuur (zie paragraaf 3.2.1) wordt melding gemaakt van het mogelijk voorkomen van de zandhagedis. Het habitat van zandhagedissen bestaat uit een zonnige structuurrijke vegetatie met daarnaast open zand om de eieren in af te zetten. Vanwege het ontbreken van geschikt leefgebied worden er geen zandhagedissen verwacht binnen het plangebied.

Vissen

Uit de literatuur komt naar voren dat de matig beschermde kleine modderkruiper (Flora- en faunawet, tabel 2) en streng beschermde bittervoorn (Flora- en faunawet, tabel 3) in de buurt van het plangebied voorkomt (zie paragraaf 3.2.1). De vijver binnen het plangebied is echter klein en ligt geïsoleerd van lijnvormige wateren hierdoor is het water vrijwel onbereikbaar voor deze en overige matig of streng beschermde vissoorten (Flora- en faunawet, tabel 2 / 3).

Ongewervelde dieren

Streng beschermde ongewervelde dieren zijn niet aangetroffen in het plangebied en worden ook niet verwacht. Het literatuuronderzoek bevestigt dit.

4 Flora- en faunawet

4.1 Toetsing aan de Flora- en faunawet

De effecten op de flora en fauna en de wettelijke consequenties zijn ingeschat aan de hand van de geplande werkzaamheden.

Sinds 1 maart 2005 is een nieuwe AMvB van kracht waarin de vrijstellingen worden geregeld met betrekking tot artikel 75 van de Flora- en faunawet. Deze AMvB bestaat uit 3 tabellen waarbij tabel 1 soorten de lichtste bescherming en tabel 3 de zwaarste bescherming genieten (zie bijlage 2). Voor tabel 1 soorten betekent dit dat voor ruimtelijke ontwikkelingen als de op deze locatie geplande werkzaamheden, geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet hoeft te worden aangevraagd. Voor tabel 2 en 3 soorten dient overtreding van de Flora- en faunawet voorkomen te worden door het nemen van mitigerende maatregelen. Als dit niet mogelijk is dient een ontheffing aangevraagd te worden, in combinatie met het nemen van compenserende maatregelen.

Flora

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde soorten aangetroffen. In de omgeving van het plangebied is het voorkomen van licht beschermde soorten als akkerklokje, brede wespenorchis, dotterbloem, gewone vogelmelk en zwanenbloem (Flora- en faunawet, tabel 1) mogelijk. Voor licht beschermde soorten geldt automatisch de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen. De matig beschermde plantensoorten die in de buurt van het plangebied zijn gemeld: brede orchis, gevlekte orchis, prachtklokje, ruig klokje, steenbreekvaren, vleeskleurige orchis en wilde marjolein (Flora- en faunawet, tabel 2) worden gezien de milieumomstandigheden en het beheer van het plangebied niet verwacht.

Het plangebied is ongeschikt als groeiplaats voor overige matig of streng beschermde soorten (Flora- en faunawet, tabel 2 en 3) door het ontbreken van geschikte groei omstandigheden en het beheer binnen het plangebied. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroep.

Broedvogels

Alle aangetroffen en te verwachten vogelsoorten zijn beschermd krachtens de Flora- en faunawet en de Vogelrichtlijn. Ontheffing voor deze diergroep is niet mogelijk. Dit betekent dat het verstoren, verontrusten, doden en anderszins nadelig beïnvloeden van deze soortgroep niet is toegestaan. Voor vogels geldt dat deze tijdens de broedperiode het meest gevoelig zijn voor verstoring. De rest van het jaar zijn zij flexibeler en is de kans op nadelige effecten door de werkzaamheden voor de individuen aanzienlijk minder. Hierdoor is het raadzaam met de werkzaamheden te starten buiten het broedseizoen, dit geldt zowel voor de sloop van de gebouwen als voor het verwijderen van opgaande beplanting. Als de werkzaamheden in volle gang zijn bij aanvang van het broedseizoen, is het verstoringeffect op (broed)vogels minimaal. Het broedseizoen ligt, afhankelijk van de weeromstandigheden en aanwezige soorten, ruwweg tussen 15 maart en 15 juli. Broedgevallen buiten deze periode zijn ook beschermd.

Vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn

Het woonhuis en het (oud) bijgebouw zijn ongeschikt als broedlocatie voor de jaarrond beschermde huismus en gierzwaluw. Overige gebouwbewonende soorten als kerkuil en steenuil worden gezien de habitateisen van deze soorten ook niet verwacht. Nestlocaties van jaarrond beschermde in bomen broedende soorten zoals sperwer worden niet verwacht gezien de grote hoeveelheid menselijke verstoring en het ontbreken van geschikte nestbomen binnen het plangebied.

Zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen zoogdieren of sporen van zoogdieren waargenomen. Mogelijk dat het plangebied gebruikt wordt als leefgebied door enkele licht beschermde soorten zoals rosse woelmuis, mol en konijn. Deze en de overige te verwachten soorten zijn licht beschermd (Flora- en faunawet, tabel 1). Bij ruimtelijke ingrepen geldt voor licht beschermde soorten automatisch de vrijstellingsregeling. De in de literatuur vermelde matig beschermde eekhoorn (Flora- en faunawet, tabel 2), streng beschermde waterspitsmuis (Flora- en faunawet, tabel 3) en overige matig en streng beschermde soorten (Flora- en faunawet, tabel 2 en 3) worden gezien de inrichting van het plangebied en de biotoopeisen van deze soorten niet verwacht. Nader onderzoek naar het voorkomen van grond gebonden zoogdieren is dan ook niet noodzakelijk.

Vleermuizen

Om te bepalen of aanvullend onderzoek naar vleermuizen noodzakelijk is, worden de resultaten van de quickscan getoetst aan de checklist van Het Protocol voor vleermuisinventarisaties van de Gegevensautoriteit Natuur en de Zoogdierverseniging VZZ. Hieronder zijn de relevante passages uit de checklist weergegeven:

1. Zijn er gebouwen?

Ja

2. Bieden het woonhuis en oud bijgebouw mogelijk winter-, kraam-, zomer- en paarverblijfplaatsen voor vleermuizen (denk aan de spouwmuur, dakpannen, kelders, luiken aan de muur, gevelbekleding, zolders, daklagen, kruipruimtes etc.)?

Ja → Nader onderzoek naar kraam-, zomer- en paar verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen.

3. Zijn er bomen?

Ja

4. Zijn er (zichtbare) holtes, spleten, scheuren, losse bast in de bomen?

Nee → Nader onderzoek naar zomer- en paarverblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen is niet noodzakelijk.

5. Maken de struiken, gewassen, boom (bomen) deel uit van een mogelijke route/verbinding of een essentieel foerageergebied?

Nee → Nader onderzoek naar zomer- en paarverblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen is niet noodzakelijk.

Aanvullend onderzoek

De verblijfplaatsen van vleermuizen zijn jaarrond beschermd. In het woonhuis zijn open stootvoegen aanwezig die vleermuizen toegang kunnen verlenen tot de spouwmuur. Hierdoor kan

een eventuele verblijfplaats niet worden uitgesloten. Het protocol adviseert om bij het vermoeden op zomer-, kraam- en paarverblijfplaatsen van de genoemde soorten (ruige dwergveermuis, gewone dwergveermuis en laatvlieger) gericht veermuisonderzoek uit te voeren middels 2 avond- of ochtendbezoeken in de periode 15 mei – 15 juli en 2 avondbezoeken in de periode 15 augustus – 1 oktober. Zie tabel 2 voor de onderzoeksinspanning, conform het Veermuisprotocol.

functie en onderzoeksconditie	Pipistrellus nathusii	Pipistrellus pipistrellus	Eptesicus serotinus
versie 27 maart 2013	ruige dwergveermuis	gewone dwergveermuis	laatvlieger
kraamverblijfplaats			
periode van	(10 mei) 15 mei - 15 jul (1 aug)	(10 mei) 15 mei - 15 jul (20 jul)	(10 mei) 15 mei - 15 jul (1 aug)
starttijd t.o.v. zonsondergang	0 min na	0 min na	0 min na
eindtijd t.o.v. zonsopkomst *	(30 min) 0 min voor	(30 min) 0 min voor	
aantal & duur veldbezoeken	2 x 2 uur	2 x 2 uur	2 x 2 uur, 's avonds
periode tussen veldbezoeken	tenminste (10) 30 dagen	tenminste (10) 30 dagen	tenminste (10) 30 dagen
werkwijze bij determinatie	geluidswaarneming, altijd mogelijkheid opname [& sonogram]	geluidswaarneming, altijd mogelijkheid opname [& sonogram]	geluidswaarneming, altijd mogelijkheid opname [& sonogram]
temperatuur hoger dan	(7 - 9°C) 10°C	(7 - 9°C) 10°C	(10 - 11) 12°C
windkracht minder dan	5 Bft (6 Bft)	5 Bft (6 Bft)	5 Bft (7 Bft)
maximale neerslag	motregen	motregen	motregen
zomerverblijfplaats			
periode van	(1 apr) 15 apr - 15 aug (1 nov)	(1 apr) 15 apr - 15 okt (1 dec)	15 mei - 15 sep (15 okt)
starttijd t.o.v. zonsondergang	0 min na	0 min na	0 min na
eindtijd t.o.v. zonsopkomst *	(30 min) 0 min voor	(30 min) 0 min voor	
aantal & duur veldbezoeken	2 x 2 uur, waarvan ten minste 1 ochtend *	2 x 2 uur, waarvan ten minste 1 ochtend *	2 x 2 uur, waarvan tenminste 1 x 's avonds
periode tussen veldbezoeken	tenminste (10) 20 dagen	tenminste (10) 20 dagen	tenminste (10) 20 dagen
werkwijze bij determinatie	geluidswaarneming, altijd mogelijkheid opname [& sonogram]	geluidswaarneming, altijd mogelijkheid opname [& sonogram]	geluidswaarneming, altijd mogelijkheid opname [& sonogram]
temperatuur hoger dan	8°C	7°C	12°C
windkracht minder dan	5 (tot > 6) Bft	5 (tot 6) Bft	5 Bft (7 Bft)
maximale neerslag	motregen	motregen	motregen
paarverblijf- & zwermplaats			
periode van	(15 jul) 15 aug - 1 okt (1 nov)	(15 jul) 15 aug - 1 okt (1 nov)	{1 aug - 15 okt}
starttijd t.o.v. zonsondergang [of tijdstop]	(0 min) 60 min na (zo mogelijk later, rond middernacht)	(0 min) 60 min na	{(15 min na) 30 min na}
eindtijd t.o.v. zonsopkomst *	(1 uur voor), eerder bij kou	0 uur voor, eerder bij kou	
aantal & duur veldbezoeken	2 x 2 uur	2 x 2 uur	{2 x 2 uur, waarvan tenminste 1 x 's avonds}
periode tussen veldbezoeken	tenminste (10) 20 dagen	tenminste (10) 20 dagen	{tenminste (10) 20 dagen}
werkwijze bij determinatie	geluidswaarneming, altijd mogelijkheid opname [& sonogram]	geluidswaarneming, altijd mogelijkheid opname [& sonogram]	geluidswaarneming, altijd mogelijkheid opname [& sonogram]
temperatuur hoger dan	8°C	6°C	(10) 12°C
windkracht minder dan	5 Bft	5 (tot 6) Bft	5 Bft (7 Bft),
maximale neerslag	motregen	motregen	motregen

Tabel 2. Onderzoeksinspanning voor de te verwachte veermuissoorten.

Overige diersoorten

Amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden zijn niet aangetroffen en, uitgezonderd een enkele algemene, licht beschermde amfibieënsoort, worden ook niet verwacht. Voor de, in de literatuur vermelde, licht beschermde soorten geldt automatisch de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Gezien het ontbreken van voortplantingswater en geschikt leefgebied zijn matig en/of streng beschermde amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden niet te verwachten in het plangebied. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroepen.

4.2 Wettelijke consequenties

Flora

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Broedvogels

Ontheffing voor deze diergroep is niet mogelijk. Start de werkzaamheden buiten het broedseizoen (globaal tussen 15 maart en 15 juli). Broedgevallen buiten deze periode zijn ook beschermd.

Zoogdieren

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Vleermuizen

Aanvullend onderzoek naar verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis is noodzakelijk. Het vleermuisprotocol adviseert om bij het vermoeden op verblijfplaatsen van de genoemde soorten gericht vleermuisonderzoek uit te voeren middels 2 avond- of ochtendbezoeken in de periode 15 mei – 15 juli en 2 avondbezoeken in de periode 15 augustus – 1 oktober.

Amfibieën

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Reptielen

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Vissen

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Overige diersoorten

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

5 Conclusie

Aan de hand van de resultaten van de quickscan natuurtoets aan de Kerklaan 81 te Wateringen kan de volgende conclusie worden getrokken:

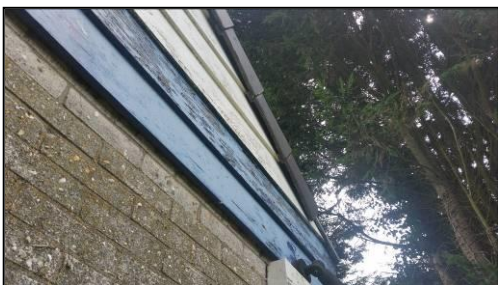
Aanvullend onderzoek is noodzakelijk voor:

- Vleermuizen

Overige soortgroepen

Voor de overige soortgroepen is aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet **niet** noodzakelijk.

Bijlage 1 Impressie plangebied

Bijlage 2 Wettelijk kader

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Deze wet beschermt planten en dieren tegen negatieve invloeden en bevat hiervoor diverse concrete verbodsbepalingen:

- beschermde inheemse dieren mogen niet verstoord, gevangen of gedood worden;
- beschermde inheemse plantensoorten mogen niet vernield, beschadigd of ontworteld worden;
- nesten, rustplaatsen en voortplantingsplaatsen van beschermde soorten mogen niet verstoord of vernield worden.

De Flora- en faunawet kent drie verschillende beschermingsregimes. Hiertoe zijn de beschermde planten en dieren onderverdeeld in drie categorieën, elke categorie kent een eigen beoordelingstoets voor ontheffingverlening (zie tabel 1).

Beschermde flora en fauna	Zonder gedragscode	Met gedragscode
Algemene soorten (tabel 1 ff-wet)	Algemene vrijstelling	Algemene vrijstelling
Overige soorten (tabel 2 ff-wet)	"Lichte" toets	Vrijstelling
Streng beschermde soorten (tabel 3 ff-wet)	"Uitgebreide" toets	"Uitgebreide" toets

Tabel 1. Beoordelingstoets voor ontheffing.

Tabel 1 maakt melding van een gedragscode. In een gedragscode is opgenomen hoe werkzaamheden worden uitgevoerd zodanig dat schade aan beschermde soorten wordt voorkomen of tot een minimum wordt beperkt. Wanneer bij uitvoering van de werkzaamheden gehandeld wordt volgens de gedragscode, en dit ook aangetoond kan worden, geldt een vrijstelling of lichtere toetsing (zie tabel 1). De gedragscode moet wel door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurd zijn, alvorens deze een wettelijke status heeft.

Flora- en faunawet, tabel 1: Algemene vrijstelling

Veel soorten die in de Flora- en faunawet zijn opgenomen, komen in Nederland algemeen voor. Voor verstoring van deze soorten bij uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig onderhoud, beheer of gebruik, of bij ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, geldt een algemene vrijstelling en is dus geen ontheffing nodig.

Flora- en faunawet, tabel 2: "Lichte" toets

Wanneer soorten uit de tweede categorie negatief beïnvloed worden en niet gehandeld wordt volgens een gedragscode, geldt bij de ontheffingsaanvraag de "lichte" toets. Hierbij moet aangetoond worden dat de werkzaamheden er niet toe mogen leiden dat het voortbestaan van de soorten in gevaar wordt gebracht. Werken volgens de Gedragscode Flora- en faunawet voor de bouw- en ontwikkelsector geeft vrijstelling voor deze categorie van beschermde soorten. Er hoeft hiervoor geen ontheffing aangevraagd te worden. Er mag echter geen afbreuk gedaan worden aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. De populatie in het gebied mag geen gevaar lopen om uit te sterven. Hiervoor moeten maatregelen getroffen worden, die opgenomen worden in een ecologisch werkprotocol.

Flora- en faunawet, tabel 3: “Uitgebreide” toets

Wanneer soorten uit tabel 3 voorkomen in een gebied dienen er maatregelen getroffen te worden om behoud van de lokale populatie, bescherming van individuen en de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen te garanderen. Hiervoor dienen mitigerende en mogelijk compenserende maatregelen getroffen te worden. Om zeker te zijn of de maatregelen voldoende zijn, dienen ze vooraf beoordeeld te worden door Dienst Regelingen. Met dit besluit kan aangetoond worden dat de initiatiefnemer zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft de initiatiefnemer bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen het project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet.

Indien vaste verblijfplaatsen worden beschadigd of weggehaald of behoud van de lokale populatie dan wel bescherming van de aanwezige individuen niet kan voldoende worden gegarandeerd, dienen compenserende maatregelen te worden uitgevoerd én dient een ontheffing te worden aangevraagd bij Dienst Regelingen. Voor deze soorten geldt echter dat alleen ontheffing wordt verleend op grond van een wettelijk belang genoemd in de Habitatrichtlijn of Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantsoorten.

Dat zijn voor Bijlage IV-soorten Habitatrichtlijn:

- bescherming van flora en fauna;
- volksgezondheid en openbare veiligheid;
- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

en voor Bijlage 1: AMvB-soorten:

- bescherming van flora en fauna;
- volksgezondheid en openbare veiligheid;
- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Vogels

Alle vogels in Nederland zijn streng beschermd. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- en verblijfplaatsen worden verstoord, zijn verboden. Voor vogels geldt dat er alleen ontheffing wordt verleend op grond van een wettelijk belang zoals vermeld in de Vogelrichtlijn. Dat zijn:

- bescherming van flora en fauna;
- veiligheid van het luchtverkeer;
- volksgezondheid en openbare veiligheid.

Overtreding van de Flora- en faunawet dient voorkomen te worden door het nemen van mitigerende maatregelen. Het gaat dan om het behoud van de functionaliteit van de voortplanting- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen van de soorten. Het betreft hier de functies van het leefgebied die ervoor zorgen dat de soort succesvol kan rusten of voortplanten, bijvoorbeeld migratieroutes en foerageergebied. Om zeker te zijn of de maatregelen voldoende zijn, dienen ze vooraf beoordeeld te worden door Dienst Regelingen. Met dit besluit kan aangetoond worden dat de initiatiefnemer zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft de initiatiefnemer

bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen het project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet.

Bescherming van vogelnesten

Tijdens werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen van vogels. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zijn jaarrond beschermd. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen. En ook niet als maatregelen getroffen worden die voorkomen dat deze soorten zich op de bouwplaats vestigen tijdens het broedseizoen. Buiten het broedseizoen mogen nesten verplaatst of verwijderd worden, maar daar zijn uitzonderingen op.

Nesten die het hele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet het *gehele* seizoen:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Nesten die *niet* het hele jaar door zijn beschermd

Er zijn ook vogelnesten die worden aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

De soorten uit bovenstaande categorie 5 vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Zorgplicht (art 2 Flora- en faunawet)

Naast bovenstaande verplichtingen voor beschermde soorten geldt bovendien voor alle soorten, plant en dier, de zogenaamde zorgplicht. In de zorgplicht is opgenomen dat alle planten en dieren een intrinsieke waarde hebben en onvervangbaar zijn. De zorgplicht is een fatsoenseis en houdt in dat bij menselijk handelen voldoende zorg in acht genomen wordt om in het wild levende planten en dieren zoveel mogelijk te beschermen.

stichting starring advies

Jonker Emilweg 11
6997 CB Hoog-Keppel

T 0314 641910

info@staringadvies.nl
www.staringadvies.nl

Dit rapport is afgedrukt op FSC-gecertificeerd en CO2-neutraal papier.